

nøglebegreber hos Harvey; men er byen begrebsligt anvendelig til opnåelse af større indsigt? Ved at fokusere på urbanisering er det ikke hensigten at tildele begrebet en selvstændig status: Kapital er en proces, et begreb, ikke en genstand (reifikation). Studiet af urbaniseringen er studiet af denne proces »... as it unfolds through the production of physical and social landscapes and the production of consciousness. The study of urbanization is not the study of a legal, political entity or of a physical artifact. It is concerned with processes of capital circulation...« (Bind 2, XVI).

De to bøger/bind giver ikke svar på alle væsentlige spørgsmål, hvilket primært skyldes sammenstykningsen. En mere alvorlig anke er det at forbindelsen mellem teori og empiri er lidt vel illustrativ, samt at sammenhængen i empirien undertiden er knap så overbevisende.

Begge bøger er bygget op omkring en række tidligere publicerede artikler; enkelte nye kapitler er føjet til. Nyhederne i Bind 1 omfatter et særdeles interessant indledningskapitel »Money, Time, Space, and the City«, en 150 sider lang gennemgang af Paris' urbanisering og afslutningskapitlet »The Urbanization of Consciousness«, der summerer bindets diskussioner. Det andet bind rummer kun to nye kapitler; »The Place of Urban Politics in the Geography of Uneven Capitalist Development« og »The Urbanization of Capital«.

Men alene at have en samling af de tidligere publicerede artikler (hvoraf flere allerede er blevet klassiske) og få en konklusion på det arbejde, der indledtes med »Social justice and the City« (1973), er et godt argument for at anskaffe værket. Da det tilmed perspektiverer de sidste 100-150 års udvikling på en overbevisende måde med geografien som en essentiel bestanddel er værket svært at komme udenom.

Hans Andersen

Anthony J. Rowland, Paul Cooper: *Environment and health*.

Arnold, London 1983. VI, 205 s., ill. 24 cm. GBP 8.75.

Bogen starter fonufligtvis med at indkredse sundhedsbegrebet: health & ill-health. Anden del (Causes and Effects) behandler relevante sider af omgivelser generelt (både de naturlige forekommende og menneskeskabte vilkår), smitsomme sygdomme, cancer, sygdomme i kredsløb og lunger,

samt ulykker. Tredie del (Assessing the Hazards) behandler i fire kapitler det man bredt kunne kalde »forurening«. Et afsluttende kapitel behandler beskyttelse af omgivelserne m.h.p. sundheden; kapitlet er selvom en del relevante forhold er omhandlet tidligere i bogen, mærkelig kort. Bogen er skrevet af to medicinere, hvilket dog ikke præger bogen mere end, at folk med anden faglig baggrund kan have udbytte af bogen. Det er en god introduktion – rimelig grundig og nøgtern. Mange geografer kunne have udbytte af en sådan indføring i emnekredsen, der udover den helt almene miljødebat kun optager få geografer hertilands. Mange problemstillinger i bogen har geografiske implikationer; med en fornuftig uddannelse kunne også en del geografer finde muligheder for at nyttiggøre sig indenfor dette område.

Henning Mørch

Jens Morten Hansen: *Geologi for enhver: Danmarks undergrund og råstofferne*.

Danmarks Geologiske Undersøgelse, Kbh. i kommission hos Reitzel, 1984. 88 s.: ill. 27 cm. kr. 98.-.

Denne bog er en populær fremstilling af Danmarks undergrund og råstoffer. Det er en let læselig bog med flotte illustrationer, og den kan læses af ikke fagfolk med stort udbytte. Bogen er inddelt i fire kapitler. I det første forklares de vigtigste undersøgelsesmetoder, der anvendes i udforskningen af Danmarks undergrund, medens det andet omhandler hovedtrækkene i Danmarks geologi. I tredje kapitel gennemgås de vigtigste råstoffer: vand, ler, grus, kalk og energiråstoffer, medens kapitel fire omhandler råstofforbrugets påvirkning af miljøet.

Henrik Breuning Madsen

David John, Richard Moody, and David Rolls: *Geology and landscape in Britain and Western Europe*.

Oxford University Press, Oxford 1983. XII, 171 s., ill. 24 cm. GBP 9.95.

Denne bog beskriver den geologiske udvikling og landskabet på nogle udvalgte lokaliteter i England og dele af Vesteuropa. Først gennemgås geologien og landskabstyperne på en tænkt rejse fra London til Genova, og derefter beskrives i detaljen geologien og landskabsudviklingen på seks lokaliteter: Snowdonia, The Hampshire basin, South-west England, Massif Central, Catalonia og Jylland. Bogen er rigt il-

lustreret med billeder og henvender sig ikke kun til folk med en teoretisk baggrund, men kan læses af alle.

Henrik Breuning Madsen

Carte des mutations de l'espace rural français 1950-1980. Ed. Pierre Brunet.

U.E.R. des sciences de la terre Université de Caen. Caen 1984. 131 s.: kort & 1 kort i lomme. 30 cm. FF 150.-.

Et antal franske landbrugsgeografer har sammen udarbejdet et kort over de regionale ændringer i landbruget 1950-1980.

Det undersøgte fænomen viser sig at være temmelig voldsomt. Franske landbrug er især måske i EF-regi blevet intensiveret, specialiseret og koncentreret i betydelig grad. Dertil er sket en ændring af mange klassiske landskaber. Således er 'bocage' ved at forsvinde, fordi hegnene er i vejen for maskinbehandling. Samtidig breder skov sig på de marginale jorder.

Alt dette fremgår af det udarbejdede kort, som desværre er svært at læse. Det er et såkaldt 'signaturkort', der kræver stadig konsultering af tegnforklaringen. Heldigvis er kortet ledsaget af en tekst. Denne er ret velredigeret, men falder alligevel meget forskellig ud efter departement, men selvfølgelig også efter forfatter. Beskrivelserne er gennemgående gode – enkelte fremragende – (også statistisk).

Nettoresultatet er en god, lille bog, der er meget nyttig for den forståelse af landskaber, der er en af geografiens vigtigste opgaver.

Sofus Christiansen

Dieter Richter: *Allgäuer Alpen*. – 3. veränd. Aufl. (Sammlung geologischer Führer; Bd. 77).

Borntraeger, Berlin 1984. X, 253 s., ill. & 1 kort i lomme. 20 cm. Pris ikke oplyst.

Denne bog er nr. 77 i rækken af Geologischer Führer. Bogen er 3. udgave omhandlende Allgäuer Alpen. Der gives først en almen geologisk oversigt over stratigrafi og tektonik og en kort geomorfologisk indføring i området, før 34 forskellige ekskursionsbeskrivelser.

Henrik Breuning Madsen

Laszlo Trunkó: *Karlsruhe und Umgebung: Nördlicher Schwarzwald, südlicher Kraichgau, Rheinebene, Ostrand des Pfälzer Waldes und der Nordvogesen*. (Sammlung geologischer Führer, Bd. 78).